

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasni in omenili se račune po 8 nov. vrstnih v polju; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Napovedi, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Carintia 28. Druge reklamacije so proste pošiljne.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je moč.

Vabilo na naročbo.

Z novim letom začela je „Edinost“ svoj petnajsti tečaj. Kakor dosedaj prizadevala si bode svojim naročnikom vsestranski zadovoljiti pri našajoč raznovrstnega gradiva. Vabimo torej vse slovenske rodoljube, da si jo mnogobrojno naročajo ter jo širijo mej svojimi prijatelji.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Vse one, ki so nam za pretekli tečaj kaj na dolgu prosimo, da čim prej svoj dolg poravnajo, kajti izdajanje lista je združeno z velikimi stroški.

Ob novem letu.

In zopet je zatonilo jedno leto v morji večnosti. Kratka doba to v teku časov, v življenji narodov. Res kratka doba je to: drobna kapljica v neizmernej morskej širini. A pomisliti je, da se dan danes ideje — politične, narodno-gospodarske in socialne — v prejšnjih časih nepoznano hitrostjo vzbujajo in vresničujejo; da se politični dogodki čuda hitro vrste drug za drugim, da narodi tako rekoč hitreje živijo, nego v prejšnjih časih. Boj za obstanek prouzočil je burno vrvenje, nervozno hitanje. Ta boj za obstanek bojevati je tako pojedincu, kakor celim narodom. Gledé na to, kar smo ravnokar naveli, jasno je, da more postati tudi jedno samo leto — da si tako kratka doba — imenitno, usodepolno v življenju in razvoju narodov. To velja glede narodov v obče, velja pa v veliko večji meri gledé mladim, ravnokar vzbujaj-

jočim se narodov. Tak mlad narod smo mi Slovenci. Trdni hoji še nismo privajeni, vsaka sapica nas lahko omaja; vsak malenkostni dogodek, kateri bi, da se prikuže pri večjih, starejših narodih, zgini, kakor je prišel, — ne pustivši za sabo ni najmanjšega sledu — uplivati more na naš razvitek in dati mérbodočnosti naši. Treba je toraj, da točno beležimo vse, kar-koli more uplivati na dušno in materijalno stanje naše; v jasnej evidenci držati moramo vse prikazni, ki se pojavljajo pri rasti naši; bistrim očesom moramo takoj pogoditi, kaj nam haše in kaj nam škodi, da potem koristno pospešujemo, škodljivo pa odstranimo.

V članku „Iz Istre“, katerega smo priobčili v božični številki, rekli smo, da so Istrski Slovani v prošlem letu lepo napredovali, če tudi ne morejo pokazati celo vrsto na prvi hip vidnih uspehov. Napredovali so na poti narodne vzgoje — in ta je, o tem ne dvojimo, trdnješa zaslomba za bodočnost, nego hipni uspehi fino proračunjene taktike prefriganih političkih kolovodjev. Le prava vzgoja ljudstva, zgrajena na jedino — pravih načelih, na načelih ljubezni do rodne zemlje in rodnega jezika, dati nam more kremitivih značajev in žnjimi garancij za bodočnost, kakoršno si želimo.

Kar smo rekli gledé Istrskih Slovanov to velja za ves naš, po nemilej usodi po tolikih provincijah raztrešeni narod. Napredovali smo v obče. Ljudstvo naše jelo se je kaj lepo zavedati; o tem nam pričajo mnogi veseli dogodki preteklega leta. V prošlem letu dalo je ljudstvo naše obilo dokazov ne-le vzbujajoče na narodne zavesti, ampak pravega, imponujočega narodnega ponosa, kakoršen bi bil na čast vsakemu drugemu, se slavno preteklostjo ponašujočemu se narodu.

življenja in blazirani ljudje trdijo, da je v Zabrdji prav prav dolg čas. A oni, ki tako sodijo, niso pravični sodniki. Nam se pa vidijo Zabrdjani sicer priprosti, a pametni in postavni ljudje. Da podpremo ta svoj nazor o Zabrdjanih, navesti hočemo samo jeden faktum: iz Zabrdja ne čitate vse božje leto niti jednega dopisa, bodi-si v kakem klerikalnem ali pa liberalnem listu. In ni prav tako?! Dobro vedoči, da svetovne zgodovine teka itak ne morejo zavrniti v drugi tir, sodijo Zabrdjani, da je visoka politika, določujoča celega kontinenta usodo, posebna svoboščina železnemu Bismarku in njega kolegom, in pa — prasa nam širijo, ko to konstatujemo — ljubljanski kazini; njih domače praske pa druge ljudi čisto nič ne brigajo in takó res ni potrebe, da bi jih obešali na veliki zvon. In če pravimo, da je ona ženska najboljša, o kateri ljudje najmanje goveré, zakaj ne bi bila ona občina najboljša, o kateri ne čitamo nijednega dopisa.

Zabrdskega trga fizionomija se nam torej res vidi dolgočasna in jednolična in podobno je, kakor bi tu ljudje živeli nekako leno in brezčutno; lagali bi tudi, ako bi trdili, da morejo Zabrdjani vsaki hip zabeležiti kako pikantno dogodbico v svojej Cronique scandaleuse. In vendar se moti, kdor misli, da bi bili Zabrdjani brezsrčni ljudje!

Vodnikova in Levstikova slavnost pričala sta nam, da se v nas živo in skrbno goji oni blagi in vzvišeni čut, kateri diči posamičnega človeka, kakor tudi celo narode: — čut hvalečnosti do dobrotnikov svojih, do onih plemenitih mož, ki so vse svoje dušne darove, s katerim jih je v obilej meri obsula dobrotno božja roka, zastavili v to, da povedejo rojake svoje iz pritličnih tmín sramotilne nezvesti v jasne višave narodnega ponosa. Prevesel dogodek v prošlem letu bila je tudi sijajna narodna slavnost v Divači.

To so Vam bili divni trenutki, ko so si v roke segali rojaki od vseh krajev mile naše Slovenije.

Tega dne pokazal se je rod naš v vsej svojej ljubkosti in poštenosti. Slučajno navzoči ptujec ni se mogel prečuditi, da pri tolikej množici priprostega ljudstva ni videl nijednega prepira, nijednega — pijaunca. Vzkliknil je: to je le pri vas mogoče.

Štirski Slovenci, bianéči se nemških šol in odločno in možko zahtevajoči narodnih svojih učilnic, so nas se svojo enerzijo uprav iznenadili. Storili so tudi lep korak naprej na poti osvoboditve od tujega kapitala, osnovavši si „Južno — štajersko hranilnico“.

Tudi na Koroškem jelo se je svitati, tudi tam jeli so se živahno gibati. Posnemat hočejo Štajerce: ako vlada sama nočeš dati, kar nam gre, bomo pa terjali. In začeli so terjati in dobili tudi prvo ljudsko šolo na narodnej podlogi. Le tako naprej možje: sledile jej bodo druge.

Kar se tiče Tržaške okolice, moramo tudi konstatovati preobrat na bolje. Narodno gibanje postalo je živahno. Osnovali so nam pevska društva, te prave prvoborniteltje v boji za narodno idejo.

Tudi tu, mej temi tihimi in mirnimi zidovi, vriskajo in vztrepečevajo človeška srca, snujoč se svojimi pojavi sicer priproste, a vendar ganljive, občutno človeško dušo pretresujoče dogodbe. Tudi Zabrdska srca gojé svoje upe in svoje strahé, tudi ona imajo svoje kreposti in svoje strasti. O to človeško sreč! Opazuj je v šopirnem mestu ali gorskem zakotji, v bliščeči palači ali nizkej koči, vedno je in ostane isto.

Zakotnik bil je najbogatejši posestnik celega zabrdskega okraja in ker sta ga vzgojila roditelja njegova, oba izredno izobražena, skoro da prefino za razmere na deželi, imponoval je ljudem kolikor se svojim imetjem, toliko se svojimi dušnimi zmoglostimi in si priboril — dasi dan svoje poroke komaj 24 let star — tako veljavo, kakor nikdo drugi v celem okraju; dičil ga je ugled kacega grajščaka.

Realno pohojeval je v dežele glavnem mestu in potem — iz kacij vzrokov, ne vemo — tudi tahniko v stolnem mestu. Bil je torej vsestransko, temeljito izobražen mož.

Za časa svojega bivanja v dežele glavnem mestu stanoval je pri odlični uradniški rodbini, katera je mej svoje štela štiri hčera — to je menda neka ljubljanska posebnost, da imajo tamošnji uradniki obilo

Podružnice sv. Cirila in Metoda delujejo uprav vzgledno in dosega jo skoro da neverjetnih uspehov, kar sti nam sijajno pokazali „Božičnici“ v Rojanu in Tržaškej čitalnici. Pri tej priliki si ne moremo kaj, da ne bi podružnice teh posebnopriporočili skrbislavnega občinstva, posebno pa centralnega društvenega vodstva v Ljubljani.

To bi bil kratek pregled ugodnih momentov prošlega leta. Seveda, žalostnih tudi ne manjka; da, deloma zelo žalostnih. Hidra bratskega prepira dvignila je v Ljubljani in Gorici odurno svojo glavo. V Ljubljani so se menda spametovali; v Gorici pa ne, ker sprava bila bi menda v nasprotstvu z „načeli“ najnovejšega in najčistejšega katolicizma. Nečemo preiskavati, kdo da je zakrivil nesrečni, narodno delo ovirajoči prepir, nečemo nikogar imenoma dolžiti, a toliko pa rečemo, da gorje onim, ki — meneč, da so si pripovedovali hegemonijo ze vse večne čase — izživljajo prepire ter takim potem demoralizujejo dobro ljudstvo naše. Prokletstvo naroda jih bo doseglo.

Tržaški Slovenci pa obljubimo danes ob začetku novega leta, da se hočemo ljubiti mej sabo; da si hočemo slabosti — in kdo jih nema? — drug drugemu oproščati ter složno in v bratskoj ljubavi delati za narodno našo bodočnost.

Prepir ne najdi prostora in domačije v sredi naši. Kdo bi dvojil na prevleikej važnosti mesta Tržaškega za naš nsrod? Vsi naši naporji morajo se osredotočiti v nastojanju, da si ohranimo opozicijo to. Ker pa vemo, da le v slogi je moč in ker živo gojimo zavest, da sme si vsi bratje — bili li katerega-koli stanu — kličemo danes inteligentnim meščanom in vrlim okoličanom, vsem, ki goje vzvi-

hčera, — mej kojimi najmlajšej, a po sodbi v takih stvareh merodavne jeunesse dorée najljubeznivejšej, je bilo ime Olga. Polagoma razvila se je mej Milanom — to je bilo krstno ime Zakotniku — in Olgo prav intimno razmerje, dasi si nista bila takrat ni on ni ona prav v svesti, kaj da naj pride iz tega. Rada sta se imela, kakor se imajo radi mladi, drug za drugega neko skrivno nagnjenje goječi ljudje, ne da bi mislili na bodočnost. Ne moremo si misliti, da bi ne bila roditelja njena nič opazila o tem, a ker bi bil Zakotnik za katerokoli mestno gospodičino gotovo prav dobra partija, molčala oba in takó molčé sancijonirala intimno to razmerje. Potem, ko je odišel na tehniko, dopisovala sta si prav pridno in goreče, a tudi v pismah svojih ni Milan žugnil besedice o namenih svojih gledé nje; istotakó nij prišlo njej na misel, da bi ga interlovala o tem. Mladim ljudem ne ugaja hladno računjanje, take prozajiske stvari jim mrzé. Ljubila sta se — to jima je bilo dovelj.

V drugem letu Milanovega bivanja v stolnem mestu umrla je Olgina mati. To je bil prvi oblak, ki se je pokazal na sicer vedno srečne rodbine obnebbi. A žalujoče sestrice utožila je zavest, da jim če biti skrbéči in ljubeči oče trdna zaslomba, zanesljiva opôra za bodočnost. Prišlo je drugače: prvemu udarcu sledil je drugi.

PODLISTEK.

Besede materine.

Spisal C—t—č.

V nekem kotu slovenske domovine naše, ob vznožju znatnejšega hriba, tišči se mali trg, kakor da je hotel tam zavetja iskati proti vetru in pišu. Recimo mu Zabrdje. Zabrdje jo res neznaten trg, niti najnavdušenější tamošnji lokalni patrijot ne bi mogel česa posebnega o njem povedati; gledé historijske imenitosti ne bi se mogel niti od daleč meriti s preslavno našo Višnjogoro ali pa se starodavnim in zavednim Ložem. Da-si tam poslujeje cesarska in kraljeva oblastva, katera redé primerno število okolu 11. in 10. dijetnega razreda vrtečih se uradnikov, da torej nikakor ne pogrešamo primernega kroga honoracijorijev — da-si se tam ljudje isto tako rodé, ženijo, tožarijo, prepirajo, pravdajo in mrjó, kakor povsod drugod — dasi tudi tam jedna stranka ravnokar na kurerskem stolu prav oblastno sedečemu županu hozana in slavo poje, dočim druga stranka prav istega župana prav nespo-odobno in pregrešno preklinja in sumniči — dasi se tudi Zabrdjani o priliki deželno — in državno zbornskih volitev ločijo na dva sovražna si tabora — je Zabrdje vendar le na glasu radi monstonnega svojega

leni čut domovinske ljubezni v srci svojem: Naprej, na delo veselo za rod in dom! —t—.

Božičnica

ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.
(Konec.)

Po lepem govoru gpđ. Michelli začel se je program, katerega so izvrševali samo otroci. Tu si imel priliko občudovati te male šolarčke, kako so se naučili peti in deklamovati; da, tudi dramatične prizore prav dobro predstavljajo. Po govoru teh otrok soditi je bilo lahko, da so jim roditelji prišli iz raznih slovenskih krajev, kajti zvenela so nam v ušesa razna slovenska narečja; mnogo je mej njimi pa tudi takih, ki so se še le v otroškem vrtu naučili slovenski. Zato ima učiteljica tem bolj težko nalogo s takimi otroci in tem večja je njena zasluga, ako je kljub vsem težavam in zaprekam vendar le dosegla tako sijajen uspeh, kakoršen se nam je pokazal na Božičnici. Petje in deklamacije so vse prav vgajale občinstvu, veliko smeha je vzbudil dramatični prizor: Mladi vojaci, ki je za otroke res prav primerna in zabavna igra. Tudi „Ubožec“ je prav srečno izbrana igra s plemenito tendenco, vzbujati v nežnih otroških srcih vsmiljenje do svojega bližnika. Po zvršenem programu zahvalila se je gospa Gulic-eva v imenu roditeljev obdarovanih otrok ženskej podružnici na njenem rodoljubnem trudu in na darovih, s katerimi je osrečila otroke in roditelje ter obljubila, da bodo vsi odgajali otroke v narodnem in krščanskem duhu, ter s tem skazali odboru svojo zahvalnost. Na to so bila razdeljena darila. Vsak otrok je dobil kaj, siromašnejši pa tudi cele obleke.

Krasno božično drevo, žareče se v svitu nebrojnih lučic, polno jabelk, zlatih orehov, lesketajočih se v „zlatu in srebru“, množica prijaznih gospa in gospodičen, lepi darovi, vse to je otroke kar omamilo. Bili so vsi srečni in presrečni, a tudi njih roditelji in ostali so zadovoljni odhajali, prepričani, da dokler imamo tako ženstvo, ki se nam upa prirejati take zabave, do tedaj nismo še izgubljeni. Te slavnosti značijo napredek našega naroda v Trstu ter so tem veselejše za nas, ker so vsako leto večje in lepše. Dal Bog, da bi naša ženska podružnica tako lepo napredovala, kakor pod sedanjim odborom in da bi se vsaki

Kake tri mesec po smrti Olgine matere dobil je Milan sledeče pismo:

Dragi Milan!

Milan, dragi Milan! čuj grozno vest: njega, ki nas je ljubil tako goreče in iskreno; ki je za nas skrbel, kakor le more skrbeti uzoren oče; njega, ki je bil le tedaj vesel, ako smo bile me vesele; njega, ki ga je vradostil vsak smehljaj na ustnicah naših — njega nij več! Ljubljani, nepozabni naš oče izdihnil so včeraj blago svojo dušo. Udarec je tem hujši, ker je prišel takó naglo, takó nenadoma. Ljubi Milan, moreš-li pojmiti grozno to istino: sirote, zapuščene sirote sme! Zlato solnce obsedalo je do pred kratkim vsa naša pota in sedaj nas pa obdava tema, na vse strani tema! O prijatelj, kaj bo iz nas?!

V globino duše svoje užaljena Olga.

„O prijatelj, kaj bo iz nas?!“ Besede te segle so Milanu do dna duše. Blagega občutnega srca bil je Milan. Že vest sama o smrti blagodušnega Olginega očeta, katerega je čislal in ljubil, užalostila ga je zelo; vzklic Olgin je pa spravil vse njegovo bitstvo iz ravnovesja; vzklic ta vzdramil ga je iz dosedanje ravnodušnosti in brezbrčnosti, prisilil ga je, da je začel — misliti na Olgino bodočnost.

(Dalje prih.)

vrli odbornici, ki jo iz katerega si koli razloga zgubimo, našla vredna naslednica. S kratka mi želimo, da bi vse bodoče odbore ženske naše podružnice navdajala ona navdušenost in požrtvovalnost, ki navdaja sedanji odbor, potem bode dobro za nas, potem bomo res napredovali.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Že pred dvema leti dogovorili ste se avstrijska in pruska vlada, da se premeri in kartira deželna meja mej Avstrijsko-Slezko, Moravsko in Galicijo z jedne strani — in pruskem vladnem okrajem Oppeln z druge strani. To delo je deloma že dovršeno, deloma se bode dovršilo v kratkem.

Justični minister izdal je naredbo na vsa sodišča, da za sodnijske namene določeni izvedenci niso opravičeni, privedati si naslov „c. k.“ in tudi ne smejo imeti na svojih pečatih in napisih cesarskega orla. Pač pa smejo imeti na svojih pečatih napis, kateri znači, za katero stroko dotični izvedenec pri sodišču posreduje.

Nismo se motili, ko smo trdili, da nemški kolovodje v svojej zadregi sami želé, da bi se zopet pričela pogajanja mej njimi in Čehi. Znani kavalir in posredovalec knez Schönburg se je požuril, da reši fakično opozicijo iz zadrege, ter poprijel inicijativo, da se rečena pogajanja zopet prične. Isto tako se je izvršujoči odbor nemško-pemskih poslancev požuril, da reče svoj: da. Stvar je v toliko dozorela, da so Nemci svoje poverjenike že imenovali in se konference začne takoj po novem letu. „N. Fr. Presse“ nima veliko nade gledé vspeha teh posvetovanj — mi pa tudi ne. Seveda je stališče tega lista povsem različno od našega. Mi ne gojimo posebnih nad, prvič, ker dvojimo da bi bilo Mladočehi, kakor tudi severo-pemski srditeži posebno zadovoljni, da se sploh pogaja — drugič pa zato, ker bomo skoro gotovo pri naši vladi tudi sedaj pogrešali, kar smo vedno pogrešali: prepotrebne enerzije proti neopravičenim zahtevam nemških napuhnjencev. Prezanimive so pa vendarle te vesti, ker so nam jasno pokazale istino, da so se ministerski kandidati na levi vidno omehčili, videči vsaj iskrico odločnosti v odgovoru Taaffe-jevimi na znano interpelacijo. Morala, ki jo moramo izvajati iz teh prikaznij, je pa gotovo ta, da bi bila vlada že davno ukrotila upornost Nemcev, da se ni vedno plašila pred njimi in tako rekoč škilila z jednem očesom v njihov tabor.

V naših nazorih v tem pogledu potrjuje nas posebno nekov članek, katerega je spisal nemški radikalec baron Dumreicher. Dumreicher pravi mej drugim:

Nikakor ne mislim, da bi morali Nemci v Českej ločiti svojo stvar od stvari drugih Nemcev, pač pa čutijo ti-le poslednji silno potrebo, raztegniti se na širje upor nemškega elementa v Avstriji. Nemci, zlasti pa oni v plaminskih deželah, menijo, da je absistenca Nemcev na Českem le polovičarsko delo, ako jej ne sledi še drugi, večji čin vseh Nemcev v Avstriji; čin, o katerem ne bi se moglo seči, da je pre-naglen in lehkomiselno dovršen in ki naj bi imel le hipni vspeh; ampak do vršiti moramo ta čin v trdnjej in jasnej zavesti, da bi takoj nastale neznozne razmere in tudi preobrat, ako za nekoliko časa samo sebi prepustimo vlado in njene podpiratelje na Dunaj in v Pragi.

Iz teh besedij nam odseva vsa „pomirljivost“ Nemcev.

Deželni odbor dežele Češke sklenil je, da se na novem muzejskem poslopji napravi tabla z napisom: „Magister Hus“.

Do tega sklepa priterale so deželni odbor premnoge peticije, došle od vseh strani.

V mestnem nastopu Zagreb-skem bili sti na dnevnem redu verifikacija volitev in odpcved nadžupana Sieberja. Odsek je sklenil, da se potrde vse volitve. Mestni zastopnik Frank je pa predlagal, da se vniči volitev vladnega pristaša Weissa. Ker je bila predlog po burnej debati vzprejet, naznanil je gosp. Sieber, da sistira ta sklep in bode stvar predložil vladi, da ona odloči.

Vnanje dežele.

Srbska skupština pretresa proračun. Razprave vršile so se dosedaj mirno in dostojno. Naprednjaki in liberalci motili so se, ko so menili, da radikaleci niso zmoglo voditi vladno krmilo. Radikalna stranka je pokazala sijajno, da ne vživa letdnega zaupanja ogromne večine srbskega naroda, ampak pokazala je tudi svoje čisto rodoljubje in nepričakovane državniške zmoglosti. Dokaz temu, da si je znala priboriti zaupanje avstrijske vlade.

Pri mestnih volitvah v Belemgradu ni došla tretjina vpisanih volilcev, radi česar bodo razpisali nove volitve. V Póžarevacu zmagali so radikaleci, dasi je tam sedež opozicije.

Angleški list „Times“ prinesel je vest, da hoče turška vlada sedaj, ko se je dovolilo, da se sme bolgarsko posojilo na Dunajski borzi beležiti in prodajati, pričeti neko diplomatsko akcijo. „Pol. Corr.“ pa trdi, da ta vest ni resnična in le v to namenjena, da bi motila dobra odnošaja mej Turčijo in mirovno zvezo. Ta poskus da se pa ne bo posrečil, ker Turčija smatra bolgarsko posojilo kot notranjo zadevo Bolgarske, katera ne more dati povoda diplomatskim akcijam.

Brazilijska vlada zaukazala je, da se vsi oni, koji so obdolženi upora in podmičenja vojakov, postavijo pred vojno sodišče. Vlada zatrla je tudi jeden opozicijski list. — Bivša cesarica Tereza Kristina Marija je umrla. — Brezdomno so na ubogo ženo neugodno uplivali žalostni dogodki, tičeči se njene družine in dinastije.

D O P I S I.

Iz spodnje okolice dne 28. decembra.

[Izv. dop.] Kakor je že znano iz „Edinosti“ predrugáčilo je svoja pravila pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah pri svojem izvanrednem občnem zboru dne 15. t. m. Imenovani občni zbor je bil velike važnosti za društvo in za vladajoče narodne razmere. Z novimi pravili bode zavladala v društvu stroga disciplina, kakoršne je ni menda mej nijednim pevskim društvom. Vsak ud n. pr. bode moral ostati vsaj jedno leto v društvu ter plačati za vse leto. Po jednom letu lahko izstopi iz društva a javiti mora to pismeno odboru. Če se ne udeležujejo udje redno pevskih vaj, kaznovani so prvokrat z globo od 10 kr., katera se jim pri vsakem izostanku podvoji. Enako velja tudi za one ude, kateri bi peli kako pesen, katere se še ni skupno pelo in katere se še ni do dobra naučilo. Zaostalo tednino in zadržajoče kazni bode smel odbor tudi sodnijskim potem iztirjati.

Koliko je uže pripomogla „Adrija“ v narodnem obziru, znano je samo možem, kateri dobro poznajo tamošnje razmere. Omenjamo le, da sedanji udje in odborniki „Adrije“ so še pred letom peli — tulili italijanske pesni — a danes pojejo s ponosom edino le v materinščini. Tolika je bila narodna nezavednost mej tamošnjimi mladeniči, da so zahtevali pri ustanovitvi društva da bi se učile tudi italijanske pesni! Danes ni mej udi „Adrije“ nijednega, ki bi še tako mislil, temveč se ravnaajo vsi udje po izreku: Ljubi nad vse rodni svoj jezik — ter spoštuj druge jezike! Ko se bodejo učili Italijani slovensko peti, tedaj še-le se bomo učili mi

italijansko! Minole dni smo imeli priliko slišati pogovor nekaterih domačinov o pevskem društvu „Adrija“. — Pri „Adriji“ — rekel je nekdo — so sami izvrstni, olikani mladeniči oziroma mladi možje, katere se uže po obleki pozna, da se odlikujejo od onih mladeničev, kateri žalibog preklinjajo svoj rod, jezik svoje matere! — Taki mladeniči — rekel je možak — so ponajveč najhujši pijanci, propadajoči v vsakem obziru. Nosijo se ti ljudje za največje praznike kakor navadno, vsaki dan — mnogoteri z znano „raško“ na glavi! — Kolikor je nam znano, vse to je gola resnica; udje „Adrije“ so izjema mej družimi mladeniči, ker društvo samo deluje na versko-narodnej podlagi. — Mnogo pripomore k temu društvena knjižnica, shodi, zbori, odboreve seje itd. Pri temu moramo opozarjati naše rodoljube, da bi se spominjali tega hvalevrednega početja — društvene knjižnice! Udje čitajo knjige z neverjetno pridnostjo, tako, da jih vedno primanjkuje, čeravno šteje knjižnica uže preko 150 knjig. Sicer je pa vredno omenjeno društvo, da se ga v vsakem obziru podpira. Z novimi pravili bodo v društvu ustanovniki, kateri bodo vplačali enkrat za vselej 10 gld., podporni udje I. razreda, kateri plačajo 1 gld. na leto ter podporni udje II. razreda, kateri plačajo le 50 kr. na leto. Upati je pač, da se bodo našlo nekaj prvakov v IV. okraju, kateri bodo pristopili kot ustanovniki k temu važnemu društvu.

Nadalje smo še poizvedeli iz pogovora imenovanih domačinov: Gretaški italijanski? pevski zbor ni pač vreden niti da bi pevecem „Adrije“ note nosil! — Odbor „Adrije“ je izključil nekoliko udov, kateri so se pregrešili iz raznih vzrokov. Pri zboru „Propatrie“ pa imajo nekda nekega pevca, kateri nima niti spodobne obleke. Ko je napravil omenjeni zbor svoj menda „pevski večer“, kupil je imenovanemu udu novo obleko, da se je mogel udeležiti petja! Imenovani ud je nekda „izboren glas“ tako, da niso mogli niti začeti petja, ko njega ni bilo! Ali čujte! Imenovan ud je res prišel v dotično krmo k pevskemu večeru „Propatrie“ — toda v „Adamovi obleki“. Ta „vrli pevec“ je namreč prodal obleko, katero mu je kupil zbor „Propatrie“ ter dobljeni denar zapil. — Iz pogovora teh domačinov nam je pač razvideti, kake razmere vladajo tu pa tam v okolici in kako jim je lahko pomagati!

V Barkovljah imajo tri narodna društva, obstoje že mnogo let ter imajo že nekaj tisočev premoženja. Razen teh je tam še zgoraj imenovano vrlo pevsko društvo „Adrija“, a nijedno teh društev nema svojih lastnih prostorov! — Ako nameruje prirediti „Adrija“ kako veselico, ne najde v svojem selu primernih prostorov, izvzemši onih g. Ferluge na Greti. V Barkovljah so pač prostori, ki so pa lastnina tujcev; kako se s temi opravi, znano je že čitateljem „Edinosti“ od prve veselice Adrije, koja je nameravala prirediti v dvorani kopališča „Excelsior“! — V Barkovljah je potreba v prvej vrsti prostorne dvorane, v katerej bi se prirejale domače veselice, katera dvorana bi morala biti pa lastnina domačih narodnjakov. Z veseljem smo slišali, da so Barkovljanski prvaki že o tem govorili ter se posvetovali, bi si li ne mogla napraviti tam narodna društva skupno poslopje — narodni dom. To idejo polagamo na srce Barkovljanskim narodnjakom: naj bi se sklicali odbore vseh barkovljanskih narodnih društev v posvetovanje in se o tom stalno odločilo. Če ne bi bilo pa drugače — naj bi napravili barkovljanski veljaki sami kako pritično poslopje, prostorno dvorano primerno za domače veselice, ter druge sobe, kakor n. pr. za pevsko šolo „Adrije“ itd. V enakem poslopju bi se lahko napravilo narodno gostilno — na vsak način bi pa prinašalo enako poslopje primernege dobička svojemu lastniku. Toraj Barkovljani na delo! (Konec prih.)

Domače vesti.

Odlikovanje. Presviti cesar podelili so dekanu in župniku v Ribnici, častnemu kanoniku, gosp. Martinu Skubicu, viteški križ Franc-Jozefovega reda. Častitamo od srca!

Plemeniti dar. Gosp. Fran Dollenz, znan kot prvi dobrotnik podružnice sv. Cirila in Metoda na Greti je daroval 10 gl. imenovanj podružnici namesto venca o priliki pogreba svojega prijatelja g. Jak. Ferluga na Greti. — Predsedništvo se mu najtopleje zahvaljuje.

Shod slovenskih poslancev. Kakor smo doznali iz zanesljivega vira, se bodo slovenski poslanci začetkom meseca januarja vendarle sešli k skupnem posvetovanju. Mi se radujemo na tem koraku naših poslancev, kateri bo imel vsekako ugodne posledice glede postopanja za naše narodne koristi.

Bog daj srečo!

Umrli je starosta praškega „Sokola“, dr. Franc Čížek, v najlepši svoji dobi. Ljubljanski „Sokol“ položil je venec na rakev.

Umrli je na lovu nekdanji poslanik v Berlinu in Londonu grof Karolyi.

Umrli je bivši trgovski minister Kremer.

Pogreb pokojnega Jakoba Ferluga. Vreme je minolo nedeljo jako zabavljalo, ker po noči bil je hud sneg in žled, popoldne je pa rosil iz nebes nek mrzel dež; nebo je bilo oblačno in turobno; žalostno vse in povsod — tudi vreme je nekako žalovalo nad prerano smrtjo blazega pokojnika. Od vseh strani privrelo je mnogobrojnega občinstva; iz Grete, Barkovlj, Rojana, Sv. Ivana in Rocola. Ljudstvo je v tropah hodilo kropit značajnega moža, katerega nam je nemila smrt tako rano odnesla. Pred hišo na cesti čakal je močan pevskega zbor združenih Barkovljanov in Rojančanov. In ko so prinesli trugo ter jo položili na nosala, zadoneli iz več nego 40 pevskehi grl krasna žalostnica „Blagor mu“, ki je vsem pričujočim žive v srce sezala. Na to se je mrtvaški spreved jel gibati proti barkovljanskej farnej cerkvi. Na čelu veteranska godba, na to č. duhovščina, truga, pevci „Adrije“ in „Zarje“ in napolnjen dolga vrsta občinstva. Prvi so bili že pred cerkvo, ko so zadnji hodili stoprav po gretarske cesti. Po odmoljenih mrtvaških molitvah zapeli so pevci zopet: „Nad zvezdami“. Pesem se je žalostno razlegala po cerkvi. Slednjič odšel je spreved na kopališče, kjer so pevci „Adrije“ in „Zarje“ zapeli; prvi „Jamico“, drugi pa „Molitev“ — koji zbori so pričujoče navdajali z otožnostjo. Žalostni smo odhajali od svetega mesta, kjer bode v miru počival prerano umrli rodoljub, čegar vzgled bi moral vsem okoličanom svetiti. Ni bil sicer premožen, pokojni Jakob, pri vsem tem je pa marisikaj žrtvoval za mili svoj rod. Ako se je osnovalo narodno podjetje, bil je on med prvimi, ki mu je z darom opomogel; bil je odb. namestnik društva „Edinost“, blagajnik podružnice sv. Cirila in Metoda na Greti in ud vseh domačih društev. Pevska društva „Adrija“ in „Zarja“ štela sta ga med svoje podpornike, radi česar sta mu skazala zadnjo čast. Bil je tudi stotnik veteranov za IV. okraj. Bog nam dal mnogo enacij rodoljubov v tlačenj okolici! Naj počiva v miru!

Po pogrebu, zvesti stari slovanski navadi, šli smo na vrček dobrega vina. Društva „Zarja“ in „Adrija“ zbrala sta se v gostilni „Pri društvu“ kamor je prišlo neznanstvenega občinstva. Tu sta se omenjena pevska zbora poskušala v svojej vrlini, pojoč krasne slovanske zборе. Enake bratske aloge in vzajemnosti, kakor ta večer nismo videli že dolgo. Občinstvo je občudovalo in gromovito odobravalo oba pevaka zbora. Občno zadovoljnost in radost vzbudila je pa pesen „Hervaticam“, katero sta pela jako precizno skupno zbora. Slednjič smo so spomnili tudi hvalevrednega, človekoljubnega našega društva sv.

Cirila in Metoda, za koje smo tudi nabrali precejšnjo svotico. Občna želja je bila, da se kmalu zopet vidimo pri enakem pevskem večeru, toda povod naj bi bil veselejši, nego takrat.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je v gostilni pri Lavrenčiču, v družbi vzornih narodnikov 1 gld. 15 kr. Srčna hvala.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti, oziroma za otroški vrt v Rojanu se je nabralo v društvu, slavečem spomin pokojnega Jakoba Ferluga namesto venca na grob 8 gld. ½ kr.

Članom deželnega šolskega sveta v Kranjskej imenovan je vodja ljubljanske višje gimnazije, g. Josip Šuman.

Ženski oddelk delalskega podpornega društva priredi dne 4. januarja 1890 plesno zabavo v dvorani „Tersicore“ (Via Chiozza št. 5). Začetek ob 9 uri zvečer.

Tržaško podporno in bralno društvo priredi v nedeljo, 5. januarja veliki ples v redutni dvorani „Politeama Rossetti“. Vstopnina 50 nvč. Začetek ob 8½ uri zvečer.

Okoličanskim veljakom za novo leto. Uže od nekdanj je navada, da se rodoljubi spominjajo ob novem letu dobrodelnih zavodov, oziroma narodnih društev. Pri nas v okolici imamo novoustanovljeni otroški vrt v Rojanu; tega naj bi se sedaj spominjali okoličanski rodoljubi in veljaki IV. okraja ter pridno pristopali k podružnici na Greti. V imenovanem okraju ste tudi prevažni društvu „Adrija“, in „Zarja“, delujoči v prosep naroda. Le s pomočjo prvakov morejo se vzdržati enaka društva; zato kličemo: veljaki na noge! Po novih pravilih „Adrije“ postane lahko vsakdo ustanovnik ako plača enkrat za vselej 10 gld. Kakor čujemo, do sedaj ni nijeden ustanovnik! Nič manj važna niso druga okoličanska pevska društva, katera priporočamo veljakom dotičnih okrajev — v noveletni spomin! Podružnica sv. Cirila in Metoda na Greti šteje med svojimi udi le 5 ustanovnikov — gotovo premalo za celi IV. okraj! Le 10 gld. enkrat za vselej, to ni mnogo, z novim letom naj bi to premilili nekateri rodoljubi v Barkovljah, Rojanu in na Greti ter pristopili kot ustaniki imenovanj podružnici!

Razpis častnega darila. Da bi pospešila razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje „Matica Slovenska“ po določilih Jurčič-Tomšičeve ustanove 200 goldinarjev častnega darila povesti slovenske, obsejajoči najmenj 10 tiskovnih pól. Snov bōdi zajeta iz zgodovine ali sploh iz življenja naroda slovenskega. Povest mora biti spisana tako, da po obliki in vsebini svoji ustreza umetniškimi zakonom pripovedne književnosti ter poleg tega ugoditi literarnim namenom „Matice Slovenske“.

Pisatelj, kateremu se prisodi častno darilo iz novece Jurčič-Tomšičeve ustanove, prejme vrhu tega za svojo povest še navadno pisateljsko nagrado, katere plačuje „Matica Slovenska“ po § 15. svojega opravilnega reda po 20—30 gold. za tiskovno pól.

Rokopisi naj se brez pisateljevega imena pošiljajo odboru „Matice Slovenske“ do 1. junija 1890. l. Pisateljevo ime naj se pridene rokopisu v zapečatenem listu, na katerem je zapisano dotično gaslo.

Večkrat se je poudarjalo, da „Matica Slovenska“ podaja svojim članom premalo leposlovnega berila. S tem razpisom hoče Maticin odbor pokazati, da ga je resna briga, po vsi svoji moči pospešiti tudi razvoj leposlovne književnosti slovenske ter svojim članom podati v roko lepo zabavno knjigo.

Zatorej se pa podpisani odbor tudi nadeja, do ga bodo pisatelji slovenski podpirali v njegovem trudu ter se častno odzvali njegovemu domoljubnemu pozivu.

V Ljubljani 2. decembra 1889.

„Odbor Matice Slovenske“.

Lov na naročnike. Kdo bi bil mislil, da dr. Mahnič tako dobro razumi posel

lova na naročnike! V zadnji številki stare „Soče“ pokazal je izredno svojo izurjenost v tem poslu. Mož se čuti poklicanega, poučevati slovensko ljudstvo, kaj naj čita in kaj ne. Napisal je v ta namen poseben članek. Tu nam navaja vse one časnike, katere je smeti čitati. V svojej skromnosti — kdo bi dvomil na njej? — postavil je se-ve-da svoj list na prvo mesto med izvoljenci. Liste, ki mu ne ugajajo, postavlja je na indeks. Na indeksu smo tudi mi. Priznava sicer, da se tudi v „Edinosti“ nahaja „marsikateri katoliški stavek“, a po njegovej misli je uprav to naš najhujši greh, kajti, ako tudi mi povdarjamo katoliška načela — in povdarjamo jih, to svečano-prisegamo, vsled pristnega in ukoroničenega svojega prepričanja — hodimo v navskrižje z gosp. Mahniča namenom: monopolizirati katoliško mišljenje. Vsak, kdor moti tega čudaka v tem nastojanju, je heretik, je brezverec. Potem pa pravite, da Mahnič nima načel! O, tudi to je načelo, neizrečeno — praktično.

Ali nam se vidi slovensko ljudstvo prerazodno, da bi se dalo na led zvoditi po Goriškem abonentenfüngrju. Ljudstvo naše bode sodilo med njim, ki povdarja le versko stališče in zameta narodnost, in med nami, ki branimo verske in narodne koristi slovenskega ljudstva. Mi imamo mirno vest.

Dunajski „Parlamentär“ omenja hude vojske, katero je pričel dr. Mahnič proti našemu listu. Razume se, da obsoja najodločnejše taktiko Mahničovo, katera bi lahko motila sporazumljenje med slovenskimi poslanci v državnem zboru. Ker „Parlamentär“ omenja „liberalnih“ in „klerikalnih“ Slovencev, potrebno nam je zopetno izjaviti — dasi smo to že premnogokrat storili, — da smo liberalci, toda liberalci v najlepšem in vzvišenem pomenu te besede: mi privoščimo namreč vsakemu drugemu vse ono, kar sami-sebi želimo, toda zahtevamo tudi, da nas vsi spoštujejo, kakor tudi mi vse spoštujemo. Le krivičniki morejo se spodtikati nad takim mišljenjem. Protestujemo pa, ako bi se nas hotelo — in to se v nas kaj rado dogaja — po vsej sili v jeden koš stlačiti z onim, ki menijo, da je svobodoumno mišljenje eno in isto s sovražtvom do vere. Preseda nam že, vse to zatrtje. Ker pa jednaka sumničenja vedno in vedno iz Gorice na nas lete, smo prisiljeni, da se branimo. Dalje pravi „Parlamentär“, da očitane takega (to je pravega) liberalizma izvestno ne bodo mogli zatrti „Edinosti“. Gotovo ne!

„Pustimo židovske časopise“! kliče „Slovenec“ v svojej sobotnej številki. Temu klicu pridružujemo se tudi mi iz vsega srca. Ako bi razumništvo naše nas hotelo vbogati, prihranili bi si lep kup narodnega kapitala.

Zvezni zbor bolniških blagajnic. Preteklo soboto zborovali so tu v Trstu v borznem poslopji odposlanci okrajnih bolniških blagajnic ter ukrepali o razmerah, tikajočih se zveze bolniških blagajnic Kranjske, Primorske in Dalmacije. Navzočih bilo je okoli 25 odposlancev. Iz kranjskega jih je prišlo enajst: po trije iz Ljubljane in Kamnika, dva iz ljubljanske okolice, po eden iz Radoljice, Vrhnike in Logateca. Ker so postopali popolnoma solidarno, so zmagali skoro v vseh glavnih vprašanjih, dasiravno so bili v manjini. Prav škoda je, da tudi druge kranjske bolniške blagajnice niso poslale svojih zastopnikov, potem bi bili naši odposlanci imeli večino in bi bili v vsem lahko sklepali po svoji volji. Upamo, da bode drugič udeležba iz kranjskega mnogobrojna, sloga pa ravno taka, kakor takrat. Zabeležiti moramo slednjič še to, da se je pri zborovanji govorilo skoro samo nemški, zlasti od vladnih zastopnikov ni bilo slišati druge besede. Pa saj takih stvari smo že vajeni!

Resna beseda slovenskim trgovcem in slovenskemu občinstvu v obče. Po vsem omikanem svetu vedó ceniti preveliko važnost po listih priobčenih naznanil, tičočih se trgovstva in javnega prometa. Le naša javnost menda ni še v zadostnej meri obrnila svoje pozornosti važnej tej zadevi. Ob začetku novega leta obračamo se do slovenskega občinstva, v prvej vrsti pa do tržaških trgovcev, da se v bodočem letu poslužujejo v večjej meri, nego do sedaj, te za javno obveščanje prekornostne naprave. Ako pogostem objavljajo trgovska svoja oznanila po slovenskih listih, store trojno dobro: koristijo sami sebi, ker pospešujejo promet s svojim blagom — koristijo kupovalcem, da vedo ti-le kam se obrniti, želeči solidnega blaga — in koristijo narodni stvari, tem potem gmotno podpirajo narodne liste. Upamo, da naša beseda ne bode brezvspešna.

Babji list „Il Piccolo“ govori vedno o Slovincih kot daljnih tujcih, barbarih, in Bog zna kaj še! Strešice (nad ž in š) se mu zde deveta dežela! Ob času minolih volitev pa so bili tiskani plakati, ki so okolici vsiljevali Mauronerja in druge cikorijske, ravno v isti tiskarni, katera je lastnina imenovanega lista! Tedaj je pa poznala židovska gospoda lista „Piccolo“ slovenski jezik in niti strešic (le pippe) se ni bala! Okoličani so brž to spoznali in se smejali tem babjim ljudem „babjega lista“! —

Delo je ustavila tovarna za lesene žeblice g. A. Krisperja v Gorenji šiški radi prevelikega davka. Mnogo družin je zgubilo vsled tega svoj vsakdanji kruh. Dogodek ta daje pač mnogo misliti in ni mu treba posebnega komentara; oni pa, katerim je poverjeno zastopanje gmotnih koristij ljudstva, naj nikar ne prezrejo tega dogodka.

Tržaško pristanišče. Kakor „Fremdenblatt“ javlja, namerava državna uprava z 1. junijem 1890 razveljaviti dogovor z južno železnico glede uporabe železniških tirov in kranihov v tržaškem pristanišču. Uprava železniških tirov in kranihov pride z rečenim dnem v roke glavnega ravateljstva državnih železnic. Svojih dni je priredila južna železnica te naprave za državo in jih prepustila tej poslednej v porabo proti primerni odškodnini.

Izpred sodišča. Morilec Stefanutijski odveli se v Gradiško, kjer mu bode dostati prisojeno mu 20letno težko ječo. — Seljaka Anton Zepacha iz Antinje obsojili so na 9 mesecev ječe, ker je pretil komisiji, katera je v hramu iskala neobdačene žgane pijače. — 44letna sinčinja Celestina Martinuzzi vkradla je svoje lastnej gospodinj raznih predmetov. Sedela bode 18 mesecev in vrhu tega jo bodejo po dokončane kazni izterali iz dežele.

Požar. Zaloga lesa v ulicah Via Pesa in Via Stazione je do čela pogorela. Trud ognjegascsev je zabranil, da se nij ogenj širil.

Pogorelo je gledališče „Teatro Umberto“ v Firenci. — Škoda je velika, a življenja svojega pri tem požaru vendar ni nikdo zgubil. Požari gledališč so menda sedaj na dnevnem redu.

Izkaz darov za božičnico otroškega vrta „družbe sv. Cirila in Metoda v Rojanu. Slavni odbor tržaške podružnice je odločil: 13 parov čevljev, 40 žakličev z sadjem, 8 večjih volnenih rut, 13 rutic, 2 jopice (trikot), 6 parov nogovic, 6 manjših volnenih rut in 3 male rutice. — G.čna L. Mankoč 10 gld. Gosp. Franjo Dollenz 10 gld., 2½ kr. „mandorlata“ ter 1 zaboj pomeranč. Gospa Vekoslava Dollenz 5 gl. G.čna Lucija Škabar je naredila, oziroma plačala delo za 18 oblačil. Gospa Čokelj (v Rojanu) 4 gld. Gospa Sinigalia 2 gld. Gospa Kastelic 5 gld. G.čna M. Pertot 2 gld. G. Kramar 2 gld. Gosp. Pirjevec 1 gld., 20 rut in 12 parov nogovic. Gospa Kern 6 parov nogovic. Gospa Pipan 2 spodnji srajci, 2 para rokovic. G.čna N. N. 50 kr. G.čna Vrabec 50 kr. Gospa

Peric 30 kr. Gosp. Venuti 4 gold. Vatr Počivalnik 2 gld. N. N. v Barkovljah 1 gl. Andrej Martelanc 1 gl. Gospa Tönnies 2 gld. Gospa Mikelič 1 gl. Gosp. Zadnik 40 kr. Gosp. Križman 20 kr. Pokojni Jak. Ferluga 1 gl. Zakaj? 86 kr. „Opozicija“ 10 kr. J. M. Bole 50 kr. Gosp. „Mikele“ 20 kr. Gosp. Robba 6 parov nogovic in 6 parov rokovic. Gospa Klemene 6 volnenih ovratnih rut, 3 pare volnenih nogovic, 3 zavratnice, 2 obleki iz volne i 1 kapico. Gospa Bednarc blago za 1 obleko. G. Gr. Verša 50 kr. N. N. 50 kr. Jernej Pertot 50 kr. Fr. Mikelič, Ant. Bremic in Josip Katalan-Katalanovič so podarili božično drevo ter okinčali dvorano. Gospa Emilia Cvetnić (na Dunaji) 1 gl. 50 kr. H.-štev. 76 v Barkovljah 1 gld. Ant. Šeuka 20 kr. G.čna Tončika Pertot 1 gl. Gospa Valenčič F. 4 pare copat, 2 para nogovic, 2 para rokovic, 2 para zapestnic in 6 volnenih rut. Gospa Truden 6 volnenih rut. Gospa Ipavec Franja 6 parov nogovic. G.čna Valenčič Bogom. 1 obleko. Gospa Černe 1 gld. Gosp. Zink 40 kr. Ang. Taccani 50 kr. Lucija Pertot 20 kr. Katica Pertot 20 kr. Gospa Šmidt nabrala v krēmi g. Lavrenčiča 5 gld 02 kr. W. I. 1 gl. Gospa Pollay Marija 1 gld. Č. g. kanonik Černe 2 gld. J. Rebek 30 kr. G. Požar (v Rojanu) 30 kr. G.čna Ana Martelanc 50 kr. Gospa Žbona 2 gold. Gosp. Friderik Mahorčič 1 gold. Gospa Zaccaria 1 gld. G. Gustin 20 kr. Gospa Požar 12 parov zapestnic. — Mala deklica g. Čokelj-na je nabrala 1 gl. 04 kr., katero svoto so darovali sledeči gg.: A. Stoka, I. Sotlar, M. Ženko, F. Pišmaht B. Bole, F. Klancer, J. Debelak in Eržen po 10 kr., M. Bole 04 kr. in Gulin 20 kr. — Odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti se vsej tej imenovanej gospodi najsrčneje zahvaljuje. Bog naj stotero povrne plemenitim daravalcem in pospešiteljem prave vzgoje nežne mladine!

Listnica uredništva:

J. V. N. 11. — Vašega dopisa nismo prejeli.

Dunajska borza

31. decembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	gld	86.10
„ „ „ v srebru	—	„	86.35
Zlata rent	—	„	103.40
5% avstrijska rent	—	„	101.10
Delnice narodne banke	—	„	918.—
Kreditne delnice	—	„	322.50
London 10 lir sterlin	—	„	117.60
Francoski napoleondori	—	„	9.32 1/2
C. kr. cekini	—	„	5.59
Nemške marke	—	„	57.57

Zahvala.

Onej osebi, ki je darovala dve zastavi delalskemu podpornemu društvu, izreka najtoplejšo zahvalo

odbor ženskega oddelka

Br. 781/K. š. v.

Natječaj.

U tom kotaru imajo se popuniti dva mjesta učiteljice III. vrsti na dvorazrednih pučkih školah u Jelšanah i u Klani, od kojih prva sa slovenskim, zadnja s hrvatskim učevnim jezikom.

Sa ovimi službami je sklopčana plaća po 320 for. i uživanje stanova u naravi.

Molitelji neka svoje obložene prosbenice po prilici putem ureda do 4. tjeđna ovamo predlože.

C. K. kotarsko školsko vieće

Volosko, 28. Decembra 1889.

Priporočam se, slavnemu občinstvu, posebno pa slovenskim društvom, da bi obilno obiskovala mojo gostilno

Pri Slonu (Elefant)

ulica Ghega, blizu kavarne Bott.

Toči se po nizkih cenah dobro Višnjansko vino in izvrstno pivo iz Graške pivarne na akcije. Dobra kuhinja z točno postrežbo.

Franz Tomazin,

gostilničar.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

JAVNA ZAHVALA.

Tužnim in potrjim srcem izrekamo najtoplejšo zahvalo slavnemu veteranskemu ravnateljstvu, oziroma veteranski godbi, sl. političnemu društvu „Edinost“, družini Zuljan in gosp. Serafinu za podarjene vence; nadalje vsem gospodom pevcem pevskih društev „Adrija“ in „Zarja“ za vbrano petje, kakor tudi vsem znancem, prijateljem in sorodnikom, posebno pa istim, kateri so iz mesta, da skažejo zadnjo čast našemu nepozabljivemu soprogu, odnosno očetu.

Na Greti, dne 31. decembra 1889.

Žalujoča rodbina Ferluga.

V najem

se odda. eno uro hoda od Gorice na glavni erarski cesti ležeča hiša štirimi sobami, štal, kletjo in lepim dvoriščem, za gostilno ali drugo kupčijo posebno primerno.

2—4

Pogoji se zvédo „pri Posti“ v Mirni.

Nezaslišano začudenje vzbudil je The Patent „Darning „Weaver“ aparat za krpanje (Stopf-apparat.)

Vsak otrok ga lahko rabi.

Na parižki izložbi bilo je predanih 330.000 kom.

Ta naprava je patentovana po vseh delih sveta od jedne ameriške družbe. — Krpa vse vrste blaga in tkanine, srajce za lovec, nogovice, perilo itd., da se vidi vse kakor novo. V vsaj Ameriki in na Angežkem, tako tudi na Dunaj je ni hiše, v kateri se ne bi našlo izvrstne te, prekoristne naprave. Razširila se bode mej ves civilizirani svet, zato pa naj se slavno občinstvo požuri, da si jo naroči, dokler jih je dosta v zalogi.

Komad stane 2 gold.

proti kasi ali po poštnem povzetju za vse dežele monarhije

Razpošiljavni zavod:

Schmidt, Wien, Margarethen.

Slučaj !!

Vsled zapoznele sezone mi je bilo mogoče, nakupiti celo zalogo jedne velike fabrike za ogrtače (Umhängtücher-fabrik): mogoče mi je torej ponuditi vsaki dami jeden velik, debel in gorak ogrtač za čudežno nizko ceno

1 gld. 35 kr. a. v.

Ti povsem moderni ogrtač morejo se dobiti v troh barvah (svitlo srednje barve ali temne); obrobljeni so z finimi franžami, temno borduro in so dolgi en meter in pol, široki pa tudi en meter in pol.

To je pač največji ogrtač. — Razpošilja razpošiljavni zavod.

Exporthaus 4—15

D. KLEKNER

Wien, I., Postgasse 20.

Osam svatinj.

Najboljše ročne harmonike

se 1., 2. in 3. vrstami tipk, orkester-harmonike z jeklenimi glasili in usnjatim meh, lastnega izdelka, kakor tudi glasbila vseh vrst: vijoline, citre, piščale, klarinete, trompete, lajne, orglice z okretalom, ustne harmonike, okarine, lajnice, aristone, orglice za ptice, albumi z godbo, kozarce za pivo in vino, necesérje za dame z glasbilo itd. v tvornici harmonik 14—20

Ivana N. Trimmel-a

na Dunaji, VII., Kaiserstrasse 74.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

La Filiale della Banca Union TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio-Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando

PER BANCNOTE:	PER NAPOLEONI:
3 1/2 % c. preav. di 5 gni	2 1/2 % c. preav. di 20 gni
3 1/2 % „ „ „ 12 „	3 „ „ „ 40 „
3 1/2 % „ a 4 mesi fisso	3 1/4 „ „ „ 3 mesi
3 1/2 % „ a 6 „	3 1/2 „ „ „ 6 „
4 % „ a 8 „	

Le lettere di versamento in circolazione godranno del nuovo tasso d'interesse a datare dal 21 e 28 corr. a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbonando il 2 1/2 % d'interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20.000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/8 % di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/2 % e 5 % della Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4 % dell' i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna. 1—24

Trieste, 16 Novembre 1888.

15—4 Z novo izumljenim

čudeznim žepnim mikroskopom

vidi se vsaka stvar 500 krat povečšana. Potreben je torej za vsakega trgovca, učitelja, di-jaka, da celo za vsako hišno gospodarstvo ker se more z njim preiskovati jedi in pijače Pride-jana mu je tudi lupa, katera vrlo dobro služi kratkovidnim.

Komad stane samo 1 gl. 25 kr.

proti gotovini ali po poštnem povzetju.

D. KLEKNER,

I. Postgasse štev. 20.

TRZASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 poč. do vsacega zn.ška vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9—12 ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10—12. ure dop. Obresti na knjižice. 3%
Plačuje vsak dan od 9—12 ure opoldne. Zneske do 100 gld. prečj, zneske preko 100 do 1000 gld. mora se od-povedati 3 dni, zn.ške preko 1000 gld. pa 5 dni prej
Eskomptuje menjice domicilirane na tržaš-ken trgu po 4 1/2 %
Posojuje na državne papirje avstro-ogrske do 1000 gli. po 5%
višje zneske od 1000 do 10000 gld. v tekočem računu po 4 1/2 %
Več, e svote po dogovoru.
Daje denar proti vključenju na posetva v Trstu. Obresti po dogovoru.
TRST, 1. aprila 1889 1—24

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko

kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New-Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade, na vprašanja odgovarja točno: kon-cesijonovani zastop 4—42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17, ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditions bureau für die k. k. Staats-bahnen in Innsbruck.

Čas nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvat-sko-slovenskih gradovah i mjestah, sa so-lidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisanimi strojevi providjenu,

JEDINU SLAVENSKU

TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tis-kanie kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ula-znice, oplate, pravila, izvješće, zaključne račune, ročištnike, punomoći, cjenike, jestvenike, svako-vrstne skrizaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalihi (skladištu) sve potrebne tiska-nice i knjige za crkvene urede.

Onda ima na prodaj sljedeće knjige:

Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nvč.	
sada 10 tvrdo vezana	n. 60
Sodnijski obrasci sastavl B. Trnovce	n. 20
Vilim Tel, prevod Cegnara	n. 40
Ljudmila prevod J. Lebana	n. 30
Filip prevod Križmana	n. 30
Antigona prevod Križmana	n. 30
Trst in okolica od Sile	n. 30
Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin	n. 20
Istra pjesma	n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo.

Kod naručivanja tiskanica i drugog, molimo naznačiti to č n o naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Tiskarna Dolenc v Trstu

Izdajatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.